

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVU DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 636-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c. Printed in two parts SEŠTADIENIS — SATURDAY, KOVAS — MARCH 8, 1975 Standien "Draugas" 14 psl. Nr. 57

KATALIKAI PASAULY

Katalikiškųjų mokyklų pranašumas

Philadelphia. — Amerikiečiai labai vertina katalikiškųjų mokyklų atliekamą auklėjimo darbą ir neabejoja, kad jos yra geresnės už valstybines mokyklas. Tai liudija visuomenės apklausinėjimo duomenys. Visuomenė ypač vertina katalikiškųjų mokyklų pastangas skiepyti jaunimo tarpe moralinių vertybių supratimą, ugdyti vaikuose dorovės jausmą ir pagarbą žmogui. Katalikiškosios mokyklos taip pat geriau parengia jaunimą vedybiniam ir šeimyniniam gyvenimui. 76 procentai apklaustųjų žmonių išreiškė įsitikinimą, jog kiekvienas vaikas turėtų bent dalį mokslo išieiti katalikiškoje mokykloje.

Kard. Stepinac sukaktis

ZAGREBAS. — Gedulingomis pamakdoms Zagrebo katedroje buvo paminėtos buvusio Zagrebo arkivyskupo kardinolo Stepinac mirties penkioliktosios metinės. Velionio įpėdinis, dabartinis Zagrebo arkivyskupas Kuharic, Mišų metu priminė kardinolo Stepinac vaidmenį, sunkiais laikais ginant Bažnyčios ir žmogaus teises. Jo gyvenimo ir ganytojiinio darbo tikslas buvo — padėti visems vargstantiems, tremtiniam, kaliniams, persekiojamiems, nežūrint jų ideologinių įsitikinimų, rasės ar socialinės padėties. Jis rėmėsi dėsniu, kad atskiriems žmonėms ir tautoms turi būti užtikrintos pagrindinės ir neliečiamos teisės, drašiai reikalaujamas, kad ir valstybė jų nepažeidinėtu.

Po antrojo pasaulinio karo arkivyskupas Stepinac buvo nuteistas 16-ka metų sunkių darbų kalėjimo. Po penkerių metų buvo paleistas iš kalėjimo, bet negalėjo eiti savo pareigų. Atsisakęs aplėsti tėvynę, iki mirties gyveno savo gimtinėje. 1952 metais Pijus XII kankinį arkivyskupą Stepinac pakėlė kardinolu.

Mirė seniausias kunigas

TEMUCO, Čilė — Čilėje mirė kun. Moreau Amengual, kuris buvo laikomas seniausiu kunigu pasaulyje, šimto penkerių metų amžiaus. Jis buvo ispanų kilmės, Čilėje gyveno nuo 1901 metų. Prieš dvejuis metais, švedamas savo 103-ji gimtadienį, kun. Amengual buvo pareiškęs: "Jei turėčiau gimti antrą kartą, ir gyventi dar vieną šimtmetį, vėl pasiročiau kunigo pašaukimą."

OLSZTYNAS. — Daugiau kaip penki šimtai mokyklinio amžiaus berniukų dalyvavo Varmijos vyskupijos, Lenkijoje, surengtose gavenios rekolekcijose — dvasinio susitelkimo dienose. Jaunuosius rekolekcijų dalyvius pasveikino Varmijos vyskupas, paminėjęs apie dvasinio gyvenimo grožį, pabrėždamas, kad tikėjimas yra pati geriausia jaunų žmonių charakterio ugdymo mokykla.

VATIKANAS. — Čekoslovakijos užsienio reikalų ministerio kviečiamas, iš Romos į Pragę buvo nuvykęs Bažnyčios Viešųjų reikalų tarnybos sekretorius arkivyskupas Casaroli. Casaroli kelionėje lydėjo Tarybos nariai — prelatas Celata ir kun. Bikowskis.

Cincinnati. — Tarptautinei katalikiškosios spaudos sąjungai priklausio 150 Amerikos ir Kanados katalikų laikraščių ir 300 žurnalų, kurių bendras tiražas yra 23 milijonai egzempliorių.

Kambodijai reikalinga skubi pagalba

Prez. Fordas baiminasi, kad po dviejų savaitių bus per vėlu

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas siūlo kompromisą, sutiks ir su mažesne suma Kambodijai, svarbu, kad pagalba ateitų greičiau. Anksčiau prašė 222 mil. dolerių. "Jeigu Kambodija negaus pagalbos, jeigu Kongresas jos reikalą atidėlios, ji kris už kokių 10 ar 14 dienų". Aiškios sumos Fordas neminėjo, bet ją paminėjo kongresmanas Paul McCloskey, neseniai grįžęs iš Indokinijos. Jis prašo iš Kongreso 116 mil. dolerių.

Kongreso reakcija ne vienoda. Sen. Hubert Humphrey minėjo, kad vilčių mažai. Daugumos vadovas sen. Mike Mansfieldas turi kitokių argumentų: Kambodijos išgelbėti negalima, o pagalba tik prailgintų jos dienas, pareikalaujama daugiau žmonių aukų. Atstovų rūmuose jau kalbama kiek kitaip. Po to, kai jų delegacija pati ištyrė reikalus vietoje, didesnė dauguma gali būti už pagalbą. Įtakingasis demokratų kongresmanas George

Mahon (Texas) sako, kad daugelio nuomonė pasikeitė, širdys suminkštėjo ir pritarė pagalbai. Bijoma, kad ir geriausių atveju Kongresas negalės suspėti patvirtinti sumų iki Velykų atostogų pradžios, kovo 26.

PHNOM PENH. — Kambodijos ministeris pirmininkas Lon Nol dar tikisi pagalbos ir iš Pietų Vietnamo. Kambodija Saigono neprašė padėti, bet jei prašytų, neabejojama, ją gautų. Pietų Vietnamas galėtų padėti atstumti komunistus nuo Mekong upės, atidaryti pristatymo kelią. Galimas dalykas, kad dar ateis pagalba ir iš Taipo. Susisiekimas Mekong upe nutrauktas nuo sausio 30.

Amerikos ambasada Kambodijoje įsitikinusi, kad prezidento Lon Nol kariuomenė yra pakankamai pajėgi, navigaciją Mekongu gali atidaryti ir ragina tai padaryti greičiau, negu baigsis amerikiečių "oro tiltas". Boret minėjo, kad prezidentas

Lon Nol tikrai nori susitarti ir jeigu tai bus naudinga kraštui, siūlosi atsistatydinti. "Mes kovojame ne dėl vieno žmogaus ar grupės išsilaukymo valdžioje, ir iš mūsų pusės nėra jokių kliūčių deryboms". Jis teigia, kad komunistams paglemžus visą Kambodiją, bus "kraujo jūra". Kariuomenė yra 223,000 vyrų ir santykis su puolančiais komunistais yra jų naudai 3:1. Situacija bloga, svarbiausia, kad atkiristas susisiekimas Mekong upe ir trūksta amunicijos, o komunistams to netrūksta.

Nuverstasis princas Sihanoukas gyvena Pekine ir neseniai patarė Lon Nol ir vyriausybės žmonėms palikti kraštą, o jis savo, Sihanouko, vardu pažadėjo nesimti jokių keršto veiksmų prieš kovojančius karininkus ir kareivius.

Keturi iš aštuonių Kongreso žmonių, lankusių Kambodiją, įsitikinę, kad Kambodija prarasta, trys sako priešingai, vieno nuomonė nežinoma.

Amerikos transportiniai lėktuvai pristato ryžius Phnom Penh, Kambodijos sostinei

Didėja nusikaltimai ir Kinijoje

PEKINAS. — Pirmą kartą nuo 1949, kai komunistai užvaldė Kiniją, partija prisipažino, kad ir pas juos didėja kriminaliniai nusikaltimai. Partijos laikraštis "Raudonoji Vėliava" ragina visus susirūpinti viešąja tvarka ir apsaugoti visuomenę nuo kriminalinio elemento ir politinių prasižengimų. Laikraštis skundžiasi didėjančia kišenavagių armija ir valstybinio turto grobstymu.

Kitomis žiniomis, Kinijos provincijų organizuojami apsaugos būriai iš patikimų buvusių darbininkų, pensininkų ir paauglių, vadinamų "mažaisiais raudonarmiečiais".

BONNA. — Richard Jaeger, Bavarijos atstovas parlamente, po to, kai buvo pagrobtas Peter Lorenz ir Karlsruhe aukščiausio teismo rūmuose sprogo bomba, pareikalavo, kad V. Vokietijoje būtų įvesta mirties bausmė.

Daug pasakanti nutraukta. Britų konservatorių partijos pirmininkė Margaret Thatcher su jos "nuvainikuotu" buvusio pirmininko Edwardo Heath portretu

LOS ANGELES. — Watergate byloje nuteistas John Ehrlichman buvo paminėjęs, kad jis iki apeliacijos teismo norėtų dirbti su indėnais ir jiems padėti, bet indėnai jo pasiūlymą atmetė.

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje, vienas gražiausių baroko paminklų Lietuvoje, šiuo metu paverstas ateistiniu muziejum.

URMO KAINOS BENT KIEK SUMAŽEJO

WASHINGTONAS. — Vasario mėnesį bedarbių procentas nepasikeitė, toks pat, koks buvo ir sausio mėnesį — 8,2 proc.

Ketvirtadienio vakare Fordas turėjo spaudos konferenciją ir abejojo, ar bedarbių nuosimtis sieks 9. Jis ragino Kongresą greičiau priimti mokesčių sumažinimo įstatymą. Nor., kad Kongresas parengtų ir nubalsuotų įstatymą iki balandžio 1.

Prekių urmo kainos vasario mėnesį sumažėjo 0,8 proc. Daugiausia sumažėjo maisto kainos, bet pramoninės prekės truputį pabrango. Kainų kritimas pastebimas trečią mėnesį iš eilės.

Giscard d'Estaing — azalijų karalaitė

WASHINGTONAS. — Valerije-Anne Giscard d'Estaing, Prancūzijos prezidento vyresnioji duktė, buvo pakviesta ir sukito būti karalaitė Azalijų festivalyje, Norfolk, Va. Festivalis bus balandžio 21. Jis turi ryšių su 200 metų nuo Amerikos nepriklausomybės jubiliejum, ir istoriniais ryšiais su Prancūzija.

Ankstesniuose festivaliuose karalaitėms buvo Luci ir Lynda Johnsonaitės, Tricia Nixonaitė, Belgijos ministerio pirmininko duklė Monique Boeynants ir kitų didžiųjų dukterys.

ANKARA. — Amerikos ambasadorius Turkijai William Macomber ragina Kongresą atnaujinti paramą Turkijai. Paramos nutraukimas labai atsilieps ir Amerikos saugumui, sako ambasadorius.

WASHINGTONAS. — Otto Kerner, buvęs Illinojaus gubernatorius ir federalinis teisėjas, sėdėjęs kalėjime, dėl silpnos sveikatos (plaučių vėžio) buvo amnestuotas. Buvo nuteistas 3 metams, išsėdėjo 7 mėnesius.

Tokiu būdu įsibėgėjusi infliacija jau pristabdyta. Prekių vartotojai to dar gal ir nepajuto, turės praėiti kiek daugiau laiko. Sausio mėnesį kainų sumažėjimas buvo 0,3, o gruodžio 0,5.

Fordo administracijos ekonomistai įspėja, kad tai nereiškia, jog reikia tikėtis kainų kritimo ir ateity. Jeigu dabar kas parduoda pigiau, tai svarbiausia dėl susidariusio pertekliaus.

Siūlo išplėsti teritorinius vandenis

WASHINGTONAS. — Senato Komercijos komiteto pirmininkas Warren Magnuson (demokr.) pasiūlė įstatymo projektą Amerikos žvejybos teritoriniais vandenimis laikyti 200 mylių nuo krantų. Amerika priversta tai daryti, kai visa eilė kitų valstybių savo ribas 200 mylių jau išplėtė, bet jų laivai atvyksta žvejoti į Amerikos pakraščius iki 12 mylių.

Verta palaukti 1000 metų

HARRISBURG, Pa. — Jonathan Holdeen 1913 metais buvo apskaičiavęs, jog į banką padėjus 1 centą iš 4 nuošimčių, po tūkstantio metų suma išaugs iki 1.000 trilijonų dolerių, daugiau, negu verti viso pasaulio turiai. Tada jis ir atidarė 186 sąskaitas, padėjęs po vieną centą, kiekvienai sąskaitai numatęs patikėtinių tarybą. Pinigai galės būti išimti vieni po 500, kiti po 1.000 metų.

1956 metais Federalinių mokesčių tarnyba pradėjo Holdeen atakuoti ir sudarė jam nemažą rūpesčio, bet teismuose jis bylą laimėjo, ir pinigai auga. Holdeen mirė 1967.

"Antiklerikalinė" paroda

VILNIUS. — Ateistinis muziejus Vilniuje (šv. Kazimiero bažnyčia) panaudojamas ir meno parodomis, jeigu paveikslai tinka ateistinei propagandai. Neseniai ten buvo dailininko, profesoriaus V. Jurkūno "antiklerikaliniai" grafikos darbai Doneičio, D. Poškos, Zemaitės ir P. Cvirko kūriniams. Paskui vyko pirmoji Dailės instituto studentų antireliginių kūrinių paroda. Dabar ten išstatyta Kazio Šimonio kūrybos ekspozicija "Legendų ir pasakų pasaulyje".

Sovietai ieško bazių Indijos vandenynė

COLOMBO, Sri Lanka. — Sovietai, ieškodami bazių Indijos vandenynė, pradėjo kalbinti Maldive respublikos ministrį pirmininką Ahmed Zaky, jam žadėdami visokių gėrybių ir patogumų.

Maldavi yra grupė apie 2.000 koralų kilmės salų, 400 mylių nuo Sri Lanka (Ceylono). Salos buvo britų nuosavybė nuo 1887, bet prieš 10 metų gavo nepriklausomybę. Gyventojų yra 110.000, islamo tikėjimo, verčiasi žvejyba ir riešutais. Nepriklausomybę davę, britai buvo žadėję ginti jų teritoriją ir laikė nedidelį skaičių aviacijos ir laivyno karių, bet Wilsono vyriausybė taupumo sumetimais paskelbė atitraukianti kariuomenę iš visų bazių į rytus nuo Sueso, išskyrus Hong Kongą. Sovietams to ir reikia.

Iranas ir Irakas susitaikė

ALŽIRAS. — Alžirijos prezidentas Houari Boumedienne tarpininkavo, ir Iranas su Iraku nutarė baigti pasienio kiverčius, sulaikyti karo veiksmus. Nutarimas buvo padarytas laike naftos šalių viršūnių konferencijos. Tuo reikalu buvo paskelbtas komunikatas, ir kiti konferencijos dalyviai susitarimu buvo labai patenkinti.

BOGOTA. — Kolumbija užmezgė diplomatinis santykius su Kuba.

KALENDORIUS

Kovo 8: šv. Jonas nuo Dievo, šv. Beata, Vaižgantas, Gaudvilė.
Kovo 9: šv. Kandidas, šv. Pranciška, Zyngintas, Visgailė.
Kovo 10: šv. Makaras, šv. Viktoras, Visvydas, Viltis.
Saulė teka 7:16, leidžias 6:48.
ORAS
Dalnai saulėta, bet vėsu, apie 2S laipsniai.

REDAGUOJA Jonas Zadelis. Informacinė medžiaga ir nuotraukos siųsti: 6822 South Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS PROGRAMA

Rugpjūčio 24 — 31 dienomis Dainavoje įvyks Ateitininkų federacijos bendroji stovykla. Skelbiama jos programa.

Stovyklos atidarymas rugpjūčio 24 d. I. Dr. P. Kisieliūso žodis. 2. Ko laukiame ir ko tikimės iš šios stovyklos, pasakys jauniasias stovyklautojas.

Kiekviena stovyklos diena turės savo pagrindinę mintį. Pirmadienį tokia mintis numatyta — Istorinė mūsų misija, Saknys ir akiračiai. Paskaitos: 1. Valančiaus mostas ir dinamika, ruošiant tautą ateičiai, 2. Ateitininkų misija penkių dimensijų perspektyvoje.

Antradienis. Pagrindinė mintis: Tautinė mūsų atsakomybė dabartyje. Paskaitos: 1. Komunistinė tautų politika Lietuvoje, 2. Lietuvo šauklys ir herojinės krikščionių kovos liudytojas.

Trečiadienis. Pagrindinė mintis: Ateitininkai pasauliui. Trečiadienį ir socialinėje konfrontacijoje. Paskaitos: 1. Marksizmo grėsmės šaknys krikščioniškajai civilizacijai, 2. Socialinė krikščionių doktrina perspektyvinėje ateitininkų veikloje.

Ketvirtadienis. Pagrindinė min-

tis: Moralinė dabarties krizė ir atsparos bei kovos reikalas. Paskaitos: 1. Moralinis lūžis ir pasimetimas Vakarų pasaulyje ir jo poveikis mūsų visuomenei. Svarstybos: Moralinė revoliucija kaip globalinis uždavinys.

Penktadienis. Pagrindinė mintis: ateitininkai kultūrų integracijos akivaizdoje. Paskaita: Kultūriniai mūsų uždaviniai, atsivėlgiant į Lietuvos ir išeivijos padėtį. Svarstybos: Kokios yra perspektyvos išauginti kūrybingą ateitininkų dviejų kultūrų sankryžoje.

Šeštadienis. Ateitininkų koncentrikos problema. Paskaitos: 1. Kristocentris humanizmas — ateitininkų dimensijų viršūnėje. 2. Povatikinės Bažnyčios pulsas pasaulyje ir mūsų būty.

Sekmadienis. Stovyklautojų supažindinimas su Prano Dovydaičio monografija. Kalba monografinio autorius dr. Juozas Garmius.

Stovyklos rengėjai šiuo metu tariasi su prelegentais. Iš kai kurių sutikimas jau yra gautas. Visi ateitininkai yra prašomi palikti laisvą paskutinę rugpjūčio savaitę ir gausiai dalyvauti stovykloje. Stovyklos pasiekimas pareina nuo mūsų visu.

VYSK. M. VALANČIAUS KUOPOS ŠVENTĖ

Cicero moksleiviai ateitininkai kovo 15 d. 7 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje (1500 S. 49 Ct.) minės Vysk. M. Valančiaus šimto metų mirties sukaktį. Paskaita — "Valančius kovotojas" skaitys istorikas Vincas Liulevičius.

Meninėje programos dalyje aktorius Leonas Barauskas skaitys ištraukas iš Valančiaus raštų. Kai kurios ištraukos bus skaitomos originaliai rašyta autoriaus kalba. Meninėje programoje numatoma dar vieną staigmeną, kurią laikome paslaptyste. Po programos svečiai turės progą pasivašinti kava ir pyragėliais.

Vysk. M. Valančius priklausė vien ateitininkams, o visiems lietuviams. Deja, ši didžioji asmenybė iki šiai dienai nėra nuodugnai pažįstama didesnei lietuvių visuomenei. Tai vaka rūp turėsime gerą progą minėti spragą bent dalinai užpildyti. To dėl tikimės, kad sulauksime skaitlingą būrį svečių ne vien iš Cicero, bet ir iš Chicagos, jos priemiesčių.

Kovo 16 d. po 10:30 val. Sv. Mišių, šaukiame iškilmingą susirinkimą — ir ruošiamė agape toje pačioje salėje. Čia kandidatai bus keliami ir tikruosius narius, o po oficialios dalies atliksime savo jėgomis meninę programos dalį. Tikimės, kad šioje šventėje dalyvaus ir kitos ateitininkų kuopos su savo vėliavomis. Visi nariai ir atvažiuavę su vėliavomis iš kitų kuopų renkasi į Šv. Antano parapijos salę 10 val. ryto.

[Ši susirinkimą — agape kviečiame visų sąjungų ateitininkus, skautus, kuopos narių tėvelius, gimines, pažįstamus ir visus tuos, kurie ras malonumą pabūti bent valandėlę mūsų tarpe.

Cicero ateitininkai

75 METŲ AMŽIAUS SUKAKTIS

Dr. Jonas Jusonis, gyv. Santa Monica, vienas iš korp. "Gajos" steigėjų, sulaukė 75 metų amžiaus. Buvo ir tebėra veiklus daugelyje lietuviškų organizacijų, kartu būdamas ir jų rėmėju.

GIEDRININKŲ SUSIRINKIMAS

Sausio 26 d., po sumos gražioje Marquette Parko bažnyčioje, giedrininkė rinkomės pas savo neseniai atsikėlusią į šią apylinkę narę kolegę Ant. Indreikienę. Mus sutiko malonus šeiminkai, gražiai įsikūrę.

Susirinkime pirmininkė Emilija Vilimaitė pasveikino kolegę Indreikienę, išreikšdama visų mūsų džiaugsmą, susilaukus dar vienos narės, ir įteikė jai gėlių puokštę.

Susirinkime buvo svarstoma reikalingi reikalai. Jų vedėju pakviestas kun. dr. J. Prunskis. Paskirta 600 dol. giedrininkėms — kultūrininkėms — vaikų pasakų knygos išleidimui.

Alicija Rūgytė siūlė išleisti "Giedros" istoriją — 50 metų nuo "Giedros" įsikūrimo. Pasilūpimas priimtas. Komisiją sudaryti pavesta Rūgytei.

Priimtas pasiūlymas padėti giedrininkėms, gyvenančioms kituose kraštuose, o taip pat pasiūlyti auką į Piet. Ameriką, kad daugiau jaunimo galėtų dalyvauti kongrese.

Pasibaigus susirinkimui, šeiminkai pakvietė pietų. Nuosėrdžiaai vaišinamos malonių šeiminkų, jaukioji ir giedroji nuotai-koj linksmi skambėjo giedrininkų kalbos ir juokas.

Vaišėse dalyvavo ir kun. K. Kuzminkas.

Giedrininkė

ATEITININKŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Chicagos ateitininkijos šeimos šventė ruošiamą gegužės 4 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Šventę ruošia ateitininkai sendraugiai, o dalyvauja visi: jaunučiai, moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Pamaldomis rūpina si sendraugių dvasios vadas kun. J. Borevičius, dvasryčių paruošimui vadovaus Alicija Rūgytė, o meninę programą atliks ateitininko jaunimo vienetai.

IS SENDRAUGIŲ SĄJUNGOS CENTRO VADYBOS POSEDŽIO

Prieš porą savaitių Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdyba susirinko pirmo posėdžio, po pirmininko Juozo Laučkos išvykimo Europon vadovauti lietuviškam skryviui radijo Liberty Muenchene. Posėdį pravedė pirmininko pareigas einęs Pranas Baltakis.

Sekretorius J. Vaitkus išsamiai pranešė apie neseniai Chicagoyje įvykusį Federacijos valdybos posėdį. Jame buvo apsparstyta jubiliejinės stovyklos Dainavoje programa, nutarta atgaivinti prof. St. Salkauskio vardo kūrybinę premiją ir pritarta siūlymui įvesti jaunūčiams ir moksleiviams uniformas. Sekretoriaus nuomone, posėdis buvo tikrai darbingas, tačiau pageidautina, kad Federacijos valdyba, kviesdama sąjungų pirmininkus svarbesnį savo posėdį, prisistytų ir jo darbotvarkę. Tai suteiktų galimybę sąjungų pirmininkams svarbesniais dienotvarkės punktais pasitarti su savo valdybų nariais ir šie galėtų reikšmingiau įsijungti į jų svarstymus.

Po J. Vaitkaus pranešimo Genė Vasaitienė išklė mintį, isteigti kokią premiją atžymėti ir mūsų jauniesiems at-kams, kurie ar tai savo raštais ar tai savo nepaįstamu darbu su jaunaisiais moksleiviais ateitininkais prisideda da prateitininkiškosios idėjos sklaidimo ir kltėjimo. Tai būtų tinkamas jų įvertinimas, o tuo pačiu ir paskatinimas kitiems aktyvesnei veiklai.

Toliau buvo svarstytas vasaros stovyklų klausimas. Sendraugių stovykla įvyks Kennebunkporte, kaip jau paskelbta, rugpjūčio 17-24 dienomis. Ilgiau sustota prie sendraugių stovyklos Dainavoje, kuri buvo pramatyta liepos 26 — rugpjūčio 3 dienomis. Iš Federacijos buvo gautas raginimas centro valdybą išamiai apsvarstyti ir nuspręsti, ar tikslu turėti sendraugių stovyklą Dainavoje pramatytu laiku, kai rugpjūčio 24—31 dienomis ten įvyks bendroji visų sąjungų nariams jubiliejinė stovykla. Po ilgėsiu svarstymų buvo nutarta tuo klausimu dar pasiinformuoti suinteresuotų narių tarpe ir galutinai nuspręsti sekanciam posėdyje, kuris pramatytas balandžio pradžioje.

Maloniai sutikta žinia, kad Federacijos vadas dr. P. Kisieliūso balandžio 6—7 dienomis numato aplankyti Washingtono ir Baltimorės skyrus. Ta proga valdyba nutarė susaukti posėdį ir jį pakviesti Federacijos vadą.

Posėdžio pabaigoje Pr. Baltakis kvietė visus valdybos narius pagalvoti, kaip mes galėtume pagyventi Sendraugių sąjungos veiklą ir bandyti atsakyti į klausimus, kas mes esame, ko mes siekiame ir kokia yra mūsų organizacijos svarbiausia užduotis.

MOTERŲ REKOLEKCIJOS

Kun. dr. J. Prunskis praves rekolekcijas moterims, kurias globoja vyresniosios giedrininkės, Lietuvių Jėzuitų koplyčioje (23-45 West 56th St.) kovo mėn. 20, 21 ir 22 dienomis. Pradžią 7 val. vak. Sekmadienį 9 val. ryto mišios, o po mišių pusryčiai. Kviečiame lietuves katalikes dalyvauti.

A.E. Montrealio Aušros Vartų oktetas.

Amer. lietuvių katalikų federacijos Chicagos skyriaus susirinkime. Dalyvių tarpe matome vysk. V. Brizgį, kun. J. Kardauską, Ateitininkų federacijos vadą dr. P. Kisielių ir kt. Priekyje (su foto aparatu) sėdi "Draugo" foto bendradarbis Jonas Kuprys. Nuotr. Ant. Gulbinsko

KANADOS ŽINIOS

Montreal, Qu.

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS DALYVAUJANT VLIKO PIRM. DR. J. K. VALIŪNUI

Šiais metais vasario šešioliktosios minėjimas Montrealio lietuviškai kolonijai jau nebuvo toks eilinis, kaip kiekvienais metais. Dalyvavimas minėjime Vliko pirm. dr. J. K. Valiūno jam suteiktą daugiaū iškilmingumą, nes iš devyntų gautų pakvietimų dalyvauti minėjimuose, pirmininkas pasirinko Montrealį.

Dr. J. K. Valiūnas į Montrealį atskrido minėjimo išvakarėse ir tą patį vakarą dalyvavo Aušros Vartų parapijos salėje LB valdybos sukvietame susirinkime. Čia padaręs trumpą apžvalgą apie politinę padėtį Vliko veiklą atskatinėjo į susirinkusių paklausimus, iš pirm. dr. J. K. Valiūno pranešimo paaiškėjo, kad išeivijos vedama kova su visa sovietine imperija dėl Brazilskų baigėsi mūsų laimėjimu, nes sūnus jau visiškai laisvas ir tėvas taip pat greit bus visai laisvas ir jau yra iš vienos valstybės pažadėta, kad jie duos jiems įvaizavimo visas.

Toliau iš paklausimų ir atsakymų parškėjo, kad su šita Kanados kolonija yra truputi atsipalaidavę ryšiai, kad net Vliko biuletenis nepasiekia Montrealio. Todėl Vlikas tikisi, kad po pirmininko atsilankymo dabar, tie saitai vel bus atstatyti. Į jaunimo atstovės Rasos Lukoševičiūtės paklausimą, kuo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga ir kuo pati są-ga gali padėti Vlikui, dr. J. K. Valiūnas patarė pirmiausia tai sąjungai labai gerai susiorganizuoti, o tada Vlikas daug kuo galės paremti sąjungą, o jaunimo sąjunga tada tikrai supras dėl ko Vliko kovojama ir pati ateis Vlikui į pagelbą.

Rytojaus dieną abiejų Montrealio lietuviškų parapijų bažnyčiose įvyko iškilmingos pamaldos, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis ir tai dienai pritaikytai pamokslais.

Po pietų erdvioje Plateau salėje įvyko minėjimas, kuris buvo pradėtas sugiedojus Kanados himną. Vasario šešioliktos proga sveikino estų bendruomenės atstovai ir La Salle miesto meras.

Po to sekė Vliko pirm. dr. J. K. Valiūno paskaita. Prelegentas pažymėjo, kad ir pavergtoje Lietuvoje lietuvių nėra užmirę Vasario šešioliktosios ir labai dažnai pasireiškia net trispalvių iškabini-mas, kas labai nepaprastai erzina okupantą ir šiai dienai artėjant, jis savo saugumą sustiprina. Toliau pažymėtina praeitų metų išeivijos didžiausias laimėjimas, tai Kudirkos ir jo šeimos išlaisvinimas ir kitų asmenų prisiveržimas pro geležinę uždangą. Pasi-

likę pavergtoje Lietuvoje broliai ir sesės turi būti ir toliau remiami, o čia mes turime stengtis, kad kuo didesnis skaičius mūsų jaunimo išsimokslintų ir kuo daugiau pasiektų akademinį lygį. O jį pasiekę mes galėsime pirmuoti kitų tarpe ir daugiau sia nuveikti savo tautos labui. Turimi duomenys rodo, kad materialiai lietuvi-ai esame išsikūrę gerai ir jeigu atkreipsime daugiau dėmesio į savos tautos reikalus, tai čia daug galime padaryti ir sutelkti žymiai didesnes sumas lietuviškiems reikalams. Prelegento paskaita kelis kartus buvo pertraukta gausiais plojimais.

Po to buvo perskaityta paruošta rezoliucija Kanados vyriausybei ir gausiu plojimu priimta. Meninėje dalyje, Aušros Vartų parapij. choras, diriguojant poniai M. Roch, padainavo Maldą už tėvynę, J. Naujalia, ir Lietuva brangi.

Rasa Lukoševičiūtė išpūdingai padeklamavo M. Putino eiles. Akompanuojant poniai M. Roch, sol. Gina Capkauskienė padainavo Lopišnė (Gailėvičiaus), Aš čia gyva (Gailėvičiaus), Rungėlagėlės (Gruodžio), Agulonėlės (Gruodžio), Dainos gimimas (Budriūno) ir Jūratės ariją iš operos "Jūratė ir Kastytis" (Banaičio) ir bisui dar vieną dainą.

Labai daug katučių sulaukė ir Montrealio lietuvių jaunimo ansamblio Gintaras su savo prieaugliu Gintarėliu. Kanklėmis, skudučiais, dainavimu ir tautiniais šokiais atliko daug lietuvių liaudies ir kompozitorių kūrinių. Meninė dalis ir harmonizacija, paruošta paties ansamblio vadovo Zigmo Lapino. Vokalinei muzikai vadovavo I. Kličiėnė, o tautiniais šokiais H. Lapinienė. Instrumentalinės muzikos paruošimui — J. Žurkevičius.

Pranešėjo pareigas labai vykusiai atliko Rasa Lukoševičiūtė. Minėjimą užbaigė, padėkodamas dr. J. K. Valiūniui, sveikinusiems ir gausiai susirinkusiems montrealiečiams lietuviams KL B. Montrealio Apylinkės V-bos pirm. J. Šaučiulis. Po jo žodžio buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

TRUMPAI

— Vasario šešioliktosios minėjimą lietuvių šeštadieninė mokykla atliko jau vasario 15 d. kur be pačių mokinių dalyvavo jų tėvai ir svečiai.

Vasario 22 d. A. V. parapijos salėje romovėnai suruošė pobūvį — Vasario 12 d. A. V. parapijos klebonijoje įvyko parapijos komiteto sukvietimas organizacijų atstovų susirinkimas aptarti metmenis, kaip geriau pasiruošti ir paminėti parapijos 25 metų sukaktį. Organizacijų atstovai daug pasisakė dėl komiteto turimo plano ir savo patarymais daug prisidėjo prie išryškinimo daugelio detalių.

—Vasario 23 d. įvyko: A. V. parapijos salėje Sv. Onos draugijos susirinkimas, o sešelių patalpose Kat. Moterų D. susirinkimas.

—Kovo 13,14,15 ir 16 d. d. A. V. parapijos bus gavenios rekolekcijos kurias praves kun. J. Venckus iš Bostono. Jų paskutinė dieną Sv. Onos draugijas ruošia pietus ir kartu Juzių ir Juozapų pagerbimą. Na

AUŠROS VARTŲ OKTETO KONCERTAS

Montrealio Aušros Vartų oktetas neseniai suruošė savo vaka-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

6845 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 8-9999

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kiur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinė	18.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsniū nesaugo, juos grąžina tik iš ankto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kalnais prisunčiamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm form: XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

ra, talkininkaujant sol. Gina Capkauskienė. Tai nebuvo pirmas jų tokio sąstato pasirodymas kartu su soliste ir su sol. Antanu Kebliu oktetas yra koncertavęs Baltimorėje, New Yorke, Bostone, Rochesteryje. Su Gina Capkauskienė oktetas turėjo progos pasirodyti jau 5-įs kartus.

Montrealio Aušros Vartų oktetė I-iejį tenorai — Rytis Bulota, Alfonsas Gudas. 2-iejį — Albertas Rusinas, Albinas Urbonas; baritonai — Haroldas Ceitorius, Vincas Kačergius. Paskutiniu laiku prisijungė Vytautas Murauskas.

Meno vadovas, jau 7 metus, yra sol. Antanas Keblys, besirūpin-damas gaidomis, repertuarais, ikvėpimu, entuziazmu ir panašiais dalykais. Jam talkininkauja vadovas praktiškiesiems reikalams Heroldas Ceitorius. Jūdvių ištvėringumas ir meilė lietuviškai dainai yra neeilinė — abu dirba sunku, įvairiose pamainose, darba. Bet tai, atrodo, jiems jokia kliūtis pasiimti ant savo pečių dar vieną atsakomybę.

Paskutiniu laiku oktetas koncertavo mažesnėse kolonijose — Sudbury, Ottawa, Hamilton, Worcester, Mass. Nors ir dažnai

PAIEŠKOJIMAS

Algimantas A. Grigonis, 7 Gaseoyne Ave., Hillcrest, S. A. 5086, Australia, ieško DR. ANTONO NARBUTO, prieš 20 metų gy. Chicagoje.

TEL. — 788-3986

DR. REGINALD GIENKŲS GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS 6230 W. Cernak Rd., Berwyn, Ill. Pirmad., Antrad., Ketr. ir Penktad. 9 val. ryto iki 12 val. diena ir nuo 2 val. popiet iki 3 val. vakaro. Šeštadieniais 8:30 iki 12 val. diena. Emergency tel. — 788-3981

WORLD EXPRESS

a division of CATINTOURS, INC.

kartu su CHICAGOS ARCHIDIECEZIJA IR ALITALIA AIRLINES kviečia jus vykti į EUROPA 1975 ŠVENTŲ METŲ

9-dienų kelionei į Romą ir Asyžų, Balandžio 11-19 d.d., 1975

\$710.00* asmeniui (dvigubam kamb., talakai įskaityti)

Vadovaus Jo Ekscelencija Vysk. Vincentas Brizgys

*Prices subject to minor change due to fluctuation of exchange rates or air fares.

Dėl pilnesnių informacijų kreipkitės į Jūsų kelionių agentą arba į:

CATINTOURS, INC.

230 W. Monroe St., Chicago, Ill. 60606 Tel. 332-4111

ŠAUKIASI PAGALBOS

Pavergtoje Lietuvoje komunistai žiauriausiai persekioja tikėjimą ir tikinčiuosius. L. K. Religinės Šalpos Rėmėjai jiems teikia pagalbą. Įsijunkime į LKRS rėmėjus. Nariai rėmėjai aukoja metams nemažiau kaip 5 dol., amžinieji nariai — 100 dol. ir mėcenatai — 1000 dol. Aukotojams išduodami kviti ir jų aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. Už aukotojus kasdien laikomos šv. Mišios.

Įsigykite ir paimkite platinti LKRS Rėmėjų Išeista LKB Kronikų knygą. Jos kaina tik 2.50 dol.

Aukos siunčiamos ir LKB Kronikų knygą užsisakoma šiuo adresu: L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyr. Valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Kur veikia Rėmėjų skyriai, aukos įteikiamos skyrių valdyboms.

LKRS Rėmėjų Vyr. Valdyba.

PASIRYŽIMAS IR IŠTVERME

Rimčiai sužadinti skiriamas gavėnios laikotarpis. Gavėnia kviečia susitelkti prie amžinosios vertės klausimų. Bet ir kasdienybei reikia susitelkimo, nes tiek didieji, tiek neįmūs darbai daromi kasdienybėje. Vieni jų pasilieka ateičiai, kiti sunyktą kasdienybės rūpesčiuose. Vieni reikiasi dvasiniu pakilimu, kūrybiniais polėkais, gerais darbais, kiti išsiblaško kaip dulkės be žymės žmonijoje ir tautoj. Gavėnios rimtis pirmiausia ir sustabdo žmogų susimąstyti savo aplinkoje ir pažvelgti į save, kad pats žmogus neliktų tik dulke kasdienybės kely.

Žmogus savo prigimtimi yra socialinė būtybė. Savo tikslams siekti, savo idėjoms įgyvendinti jis jungiasi ir sambūrius, kad būtų lengviau nugalėti kliūtis ir daugiau pasiekti. Ideologinės, tautinės, visuomeninės, politinės organizacijos jungiasi tuo pačiu pagrindu, nes kartu su kitais lengviau siekti tikslo ir rasti tinkamų priemonių. Tokie sambūriai remiasi idealizmu, nes čia reikia kartais užgnaužti egoistinius polinkius. Sambūriuose reikia prisitaikyti prie daugumos ir tuo pačiu metu išlaikyti asmeninę laisvę. Reikia sutelkinti jėgas siekti bendro gėrio, bet kartu netapti masės žmogumi ar grupės irankiu. Gilindamas kilnių idėjų pažinimą savyje, idealistas kartu su kita siekia idealus įgyvendinti. Užtat ideologinis pasiruošimas nėra pritarimas bet kokioms idėjoms, o įsitikinimas savo idėjų kilnumu, jų dvasine verte, jų pranašumu prieš kasdieninius reikalus. Savo ideologijoje įsąmoninės žmogus nepraranda asmenybės ir nenusišleičia iki konformistinio taikstymosi viešajai nuomonei ar praėnančiai madai. Ypač svarbu. Vydūno žodžiais tariant, "būti sau žmogumi" išsivijoje, kur kūrybinis ir idėjinis gyvenimas net materialinių gėrybių aplinkoje padeda išlaikyti religinę, tautinę ir pareigas atitinkančią dvasią.

Išsivijos ideologinis pasiskirstymas nenulemia veiklos rezultatų. Bet veiklą sumenkina ar visiškai sunaikina ideologinė tuštuma arba stoka ideologinių pagrindų, kuriais remiasi žmogaus siekimai. Gyvenime, kuriame gyvena bet kuri išsivija, idėjinis seklumas yra pavojingasis, negu atsitiktiniai nesutarimai dėl idėjų ar priemonių pagrindiniams tikslams siekti. Ideologinė tuštuma turi būti užpildyta paties žmogaus pastangomis. Kai to nedaroma, lieka tik žmogiškos silpnybės, kurios viešumoje reiškiasi mažais darbais. bet dideliu triukšmu. Lietuvių išsivija šioje sekluomoje nėra išimtis. Kadai buvę ideologijomis pagrįsti siekimai yra apdūlėję ir susiniveliavę iki pilkumo. Jaunesnieji naujų idėjų laukia iš savo pirmtųjų. Jų neradami, jie eina sveltur, išstatydami pavojingą savo tautinę tapatybę. Todėl ideologines sekluomas bando pašalinti jaunimo organizacijos, kaip ateitininkai ar skautai, rengdami kursų, studijų dienas, stovyklas, diskusijas. Tai prošvaisės, skatinančios atsimerkti šviesai, bet būtų galima, jeigu jos tik pro-

švaisėtėmis ir liktų. Yra idealistų vadovų vyresniojo ir viduriniojo išsivijų kartoj, bet jų reikia daug daugiau, negu dabar turime. Reikia gerai pasiruošusių vadovų ideologinius pagrindus statyti, parodyti svarbiuosius žmogaus tikslus, pateikti jiems siekti praktiškas priemones. Ir tai yra uždavinys ne tik paskirų vadovų, bet ir visų organizuotų ideologinių sambūrių.

Galime pasidžiaugti, kad tokiame ideologiniame kilimui ir papildymui mūsų tarpe yra tinkamų vadovų, sugebantių kalbėti apie aukščiausias idėjas visiems suprantama kalba. Bet taip pat gilesniam ideologijos suformavimui yra ir nelemtų kliūčių, kurias dažniausiai stato buvę, bet ideologiškai jau išsekę, tų pačių organizacijų nariai, savo gyvenimus nukreipę svetimais keliais. Vieni jų, užmiršę žmogaus tikslą, mėgina viską suvesti į grupės interesus, kiti, paveldeję pasenusią rusų nihilizmo dvasią — nieko nestatyti, o viską griauti, — skiepija išsivijai svetimas idėjas. O iš tikrųjų šiandien reikia ideologinių tvirtumų grįsti ne tik asmeninius siekimus, bet ir sujungti juos su tautiniu sąmoningumu.

Reikia pridėti, kad nepakanka organizacijoms tik kongresų, seimų ar stovyklų, bet reikia nušviesti ir kelius savo gyvenimui ir pagyvinti veiklai. Reikia organizacijos ideologų ne ideologijos iš naujo sukurti, bet prakalbėti suprantama kalba — kiekvieno krašto lietuviai jaunuoliui nurodyti tinkamiausias priemones tikslui siekti. Prakalbėti ir naujasias kartas turi organizacijų vadovybės, bet taip pat ir visi vadovai, sugebą idėjas paversti tikrove, pačiai ideologijai duoti aiškesnį turinį. Ir tai liečia ne vieną kurią ideologinę organizaciją, bet visas išsivijoje atsikūrusias ir savo tikslų nepraradusias organizacijas.

Vėl grįžtame prie gavėnios rimties. Susitelkimas šiam laikotarpiu nereikia tik rūpestį dvasiniu asmens kilnumu, bet ir susimąstymą prie kasdienybės, kuri yra vis miglotesnė, vis dažniau išnaudojama egoistinio elemento, norinčio sunaikinti tautinę, idėjinę, religinę lietuvių išsivijų veiklą. Tos prieštangos liks tik dulkėmis, jeigu bent ideologines organizacijas jaus atsakomybę už savo dvasines gelmes ir už savo tikslus, kurių siekti reikia pasiryžimo ir ištvėrmės. Tik tuo būdu pasiryžimai taps šios dienos gyvenimo ir kūrybinio palikimo ateičiai. Juo tas idėjinis židyns bus karštesnis, juo mažiau pavojų bus prarasti asmeninę laisvę masėje ir kūrybinę dvasią išsisklaidyme.

Organizacijų vadai idėjų nestokoja, bet jiems reikia darbo rankų ir naujų kelių. Reikia gaivinti gyvąją dvasią žmonėse, ieškoti dvasinių gelmių organizacinėje veikloje, kad jos savo idėjoms gyventų. Ideologines sekluomas bando pašalinti jaunimo organizacijos, kaip ateitininkai ar skautai, rengdami kursų, studijų dienas, stovyklas, diskusijas. Tai prošvaisės, skatinančios atsimerkti šviesai, bet būtų galima, jeigu jos tik pro-

susilaukti teisingesnio pasaulio, kuriame žmonių santykiai būtų pagrįsti tarpusavio meile, susipratimu ir solidarumu; kuriame tikrai įsikūnytų Kristus žodžiai: visi žmonės yra broliai. Jėgos priemonėmis, ar vien tik įstatymais, neįmanoma įgyvendinti teisingumo ir sukurti žmoniškumą pagrįstų tarpautinių santykių. Jėga niekad nebuvo ir nebus meilės šaltiniu. Tikrai dieviškoji šviesa gali praskleisti šiuolaikinį pasaulį gaubiančias sutemas.

Rochesterio, N. Y., lietuviai Vasario 16 d. proga buvo priimti miesto mero T. Rayon, Priekyje Altos pirm. J. Jurkus (kairė) ir meras T. Ryon. Už jų matyti rašyt. J. Jankus. Nuotr. E. Amato

KUPSTELIS VERČIA VEŽIMĄ

Graikų-turkų kova Kipre įtempia tarpautinius santykius

Vasario 13 d. R. Denktašas, Kipro prezidento pavaduotojas ir turkų mažumos vadovas, paskelbė autonomingą turkų valstybę, kuri būsianti federalinioose ryšiuose su salos graikais. Šis turkų sprendimas dar labiau įtempė graikų - turkų ir tarpautinius santykius.

Jau virš 7 mėnesiai su viršum prasliko, kai Turkijos kariuomenė buvo išskeldinta Kirenijoje ir 40.000 karių užėmė 40 proc. salos. Turkijos kariuomenė atkrito šiaurinės salos dalį ir pradėdė tiesią liniją tarp Kokinos ir Famagostos. Nikosijos, salos sostinės, tarpautinis orientas uostas yra Jungtinių Tautų kariuomenės žinioje, bet gali būti turkų apsaudytas.

Turkų kariuomenė išstūmė iš užimtos srities 180.000 graikų, kurie šiuo metu pateko į skurdą. Graikų pabėgėlių klausimas iki šio momento vis dar neišspręstas. Saloje vyrauja politinis pakrikimas, o graikus slėgia skurdas. Graikijos ir Turkijos įtempti santykiai žymiai nusilpnino Šiaurinio Atlanto santarvės saugumą pietrytinėje jos srityje. JAV prarado pasitėkėjimą abiejose valstybėse.

Afrodītės sala

Gražioji sala, teturinti 3,572 kv. mylių, 670.000 gyventojų, kurių tik 18 proc. turkų, bet ryškiai graikų persvara jau seniai buvo tarpautiniams slenkstis. Jos vardas kilęs nuo graikiškojo žodžio "kypros" — vario pavadinimo. Jau 1500 m. prieš Kristų ten gyveno graikai, bet vėliau įkėlė koją egiptiečiai, finijiečiai, asirai, persai, romėnai.

GEDIMINAS GALVA

Graikai valdė. Kurį metų ten buvo atspara Kryžiaus karams vesti, o XVI a. įsivyravo turkai. 1878 m. salą užėmė anglai. Šiame pokary salos graikai siekė priklausyti Graikijai. 1960 m. paskelbus Kipro salos nepriklausomybę, netrukus prasidėjo graikų - turkų sąsavybės kovos. Anglijos ir Jungtinių Tautų globa nepajėgė pašalinti trinties. Graikų enosis — polinkis priklausyti Graikijai sulaukė Turkijos atkričio.

Graikijos ir Turkijos varžybos

Amžių sąvartoje net 3.500 metų graikai sugebėjo išlikti Kipre, kai svetimieji jo žemę mindė ir jį valdė. Didžiausias pavojus atslinko salą paskelbus nepriklausoma valstybe. Jau pirmaisiais nepriklausomo gyvenimo metais Turkija buvo beužmojanti Kiprą užimti ginklu, bet, JAV nepritarus žygiui, susilaikė panaudoti karinę jėgą.

Turkijai rūpėjo Kiprą užimti ar bent sustiprinti įtaką saloje, kuri yra jos artimoje kaimynystėje. Nuo Kipro ligi Turkijos krantų tėra 44 mylios, o ligi graikiškos Rhodos salos 260 m. Net daugiau kaip 500 mylių nuotolis skiria Kiprą nuo Graikijos. Salos geopolitinė padėtis ir ryškiai Turkijos ginklo persvara, lyginant su Graikija, leido susiklostyti dabartinei padėčiai.

Apie pusę milijono graikų svajotų prisilipti prie Graikijos, o 115.000 turkų siekė savo kantoną, salos politinio padalinimo. Tautinę prarają dar padidino jų skirtingas tikėjimas. Grai-

kai naudojami pirmenybėmis. Jie turėjo žymiai didesnę politinę ir ūkinę įtaką saloje. 1963 m. prasidėjusi graikų ir turkų kova protarpiais vėl užsiplieskė. Šion kovon įsijungė Graikija ir Turkija, kurios tik per plauką išvengė karo 1967 m.

Turkijos įsiveržimas

Jungtinių Tautų ir Anglijos kariniai daliniai tik laikinai sugebėjo palaikyti šiokią tūkų tvarką. Turkai, negalėdami atviroje kovoje laimėti, 1964-65 metais nedalyvavo krašto valdyme. Salos prezidentas Makarios jau 1970 m. nepritarė salos prisijungimui prie Graikijos ir siekė išlaikyti Kipro nepriklausomybę. Toks prezidento nusiteikimas paskatino Graikiją daryti perversmą ir prezidentą pašalinti iš pareigų.

Praėjusių metų liepos mėn. jau pakrikusi Graikijos karinė valdžia bandė paskutinį kauliuką metimą — jėga prijungti Kiprą prie Graikijos. Kipro nepriklausomybės šalininkas prez. Makarios pabėgo, bet Atėnams nepavyko prijungti salą prie Graikijos ir joje palaikyti tvarką. Tik penkioms dienoms praslinkus nuo prezidento pabėgimo, 1974. VII.20 Turkijos kariuomenė buvo išskeldinta Kipre. Užimtoje salos dalyje Turkija rėmė ne tik salos tautiečius, bet ir emė salą kolonizuoti. Turkijos vyriausybė ir Kipro turkai jau nebepritarė anksčiau sudarytos sutarties, Kipro konstitucijos ir esančios valdžios. Trečdalis graikų tapo pabėgėliais. Jie pateko dar į didesnį skurdą už turkus, kai juos spaudė ir

MORALINĖ SAŽINĖ - KELIAS Į IŠGANYMĄ

Popiežius Paulius VI, priminęs Pelenų dienos liturgiją pareiškė, kad tai grąžina mus į žmogaus gyvenimo tikrovę, į atgalios, maldos ir gerų darbų kelią.

Liturginis gestas, kuriuo gavėnios pradžioje užberama pelenų ant galvos, yra giliai sukrečiantis. Jis mums kalba apie nepermdaujamą žmogaus gyvenimo trapumą ir apie neišvengiamą mirties tikrovę. Bet ne vien apie tai. Pelenų dienos liturgija į eina į gelmes. Ji mums atskleidžia šio baisaus žmogio kojo likimo priežastį: nuodėmė yra mirties priežastis. "Per nuodėmę mirtis įėjo į pasaulį", sako apaštalas šv. Paulius (Rom. 5, 11).

Čia susiduriame su nuodėmės problema. Kas yra nuodėmė? Nuodėmė yra žmogaus pasipriešinimas Dievo valiai; konfliktas tarp žmogaus ir Dievo. Žmogus yra laisva ir atsakinga būtybė, bet drauge yra Dievo kūryba, mažas ir ribotas. Dievas tuo tarpu yra visagalis Kūrėjas ir Viešpats, atsivėręs į žmogų savo neribotu gyvumu ir tėviška meile. Dėlto pasipriešinimas Dievo valiai yra žmogaus klaida. Pasipriešinimas Dievo valiai

persekiojo graikai. Nepaprastai sunki padėtis Kipro turkų vadovas R. Denktašas atmetė prezidento Makarios siūlymą sudaryti draugų turkų tautinių kantonų, grąžinti pabėgėlius į jų gyvenvietes ir sustiprinti centrinę valdžią. Salos turkai nepripažįsta net prez. Makarios, nes jis nepajėgė išspręsti dabartinių politinių painiavų.

Graikijos vyriausybė laiko Kipro turkų nutarimą kurti federacinę santvarką neteisėtą, didinti įtampą ir kurstantį karą, tačiau ji neturi priemonių pakeisti susiklosčiusios padėties, kuri tarnauja Turkijos tikslams. Turkija šiuo metu turi visas reikalingas priemones savo rankose ir nėra linkusi derėtis su Graikija ir ypač su Kipro graikais. Turkija, pasirėmusi ginklu, telkia salos turkus užimtoje srityje, neva sėkdamas didesnio karinio saugumo Anatolijoje. Nuskurdę turkai praturtėjo, o pasiturį graikai tapo skurdžiais.

JAV kongresas nutraukė paramą ir ginklų tiekimą Turkijai. Negeri ir JAV - Graikijos santykiai. Šiaurinio Atlanto santarvė yra luošta, nes jos du nariai gali suremti ginklus dėl nelėmo Kipro. Kupstelis verčia didįjį politinį vežimą labai pavojingose srityje.

Po kurio laiko Jurbarkė atsirado kitas tūkstantis belaisvių, bet tie buvo prancūzai. Jie statė tiltą per Mituvą šalia Jurbarko. Mat, Mituvos tiltą vokiečiai, karui prasidėjus, buvo sudeginę, o gal ji sudegino rusai. To niekas laike susisaudymo nematė. Jurbarkė ir apylinkėse visą laiką ėjo kalbos, kad tiltą sudegino vokiečiai.

Prie Mituvos tilto statybos vokiečiai varydavo ir Jurbarko apylinkių gyventojus. Rodos, 1916 m. prancūzai, pastatę tiltą, taip pat iš Jurbarko dingo. Prancūzams maisto netrūko. Jie gaudavo siuntinių iš namų. Su mumis mainė kiaušinius į šokoladą. Su prancūzais mes dirbdami gana gražiai sugyvenome. Tiltą statybos metu mes jaunuoliai iš pradžių nesukalbėdavome, bet apie pabaigą jau vieni kitus suprastavom. Mes jų, jie mūsų pavardes žinodavome. Net į pasiūkimus vokiečiai juos išleisdavo.

Iš spaudos ir iš vokiečių girdėdavome, kad vokiečiai žygiuoja vis pirmyn ir jau artėja prie Petrapilio. Jie rimtai ruošėsi įsitvirtinti Lietuvoje. Apie Jurbarką dėl atsargos su jurbarkiečiais ir apylinkių darbininkais padarė stiprius įsitvirtinimus (apkasus). Kai tuos apkasus apie Jurbarką baigė, pradėjo gaudyti vyrus, kurie tiko darbu, ir vežė į Liepoją bei Karaliaučius. Liepojoje jie statė karo reikalams geležinkelį, o Karaliaučiuje medžius iš jūros į krantą traukė. Dalis išvežtųjų, karui pasibaigus, namon negrįžo, išmirė darbų vietose. Kiti su palaužta sveikata grįžė mirė Jurbarkė.

Išvežtieji pasakojo, kad jie savo sveikatą prarado dėl per sunkaus darbo, šalčio ir bado. (Bus daugiau)

NEIŠNAUDOTOS PROGOS

Kontr. žvalgybininko atsiminimų žiupsnelis

JONAS DEMERECKIS

VAIKYSTĖ PRIE NEMUNO

Esu gimęs 1897 m. birželio 19 d. Šakių apskr., Gelgaudiškio valsč. Čia baigiau pradžios mokyklą. Tėveliai savo nuosavybės neturėjo. Tėtis buvo namų ir kitokių trobesių statytojas. Vedė Marijoną Baščiuokę iš Karališkių kaimo. Seima susidėjo iš keturių vaikų. Mamytė mirė, mane palikdama, berods, penkerių metų. Maždaug tuo laiku prasidėjo rusų japonų karas, kilo neramumai Rusijoje ir Lietuvoje. Lietuviai tada maištau prieš rusų valdžią, norėdami išsilaisvinti.

Iš tų dienų prisimenu tokį atsitikimą. Bene 1905 m. pavasarį nuėjau į Gelgaudiškio bažnyčią. Prie valsčiaus savivaldybės namo pastebėjau, kad kažkas degė. Buvo susirinkusi suaugusių ir vaikų minia. Atbėgęs pamačiau, kad dega didelė krūva knygų, kurias sukilėliai, nakties metu užėmė valsčių, išmetę į aikštę, uždegė. Knygos greitai nedegė. Joks pareigūnas nemėgino jų gesinti.

Mes, vaikai, su pagaliais jas krapštėme lauk iš ugnies, gesinome ir, nors apdegusias, namo nešėmės kaip rašomą medžiagą. Sukilėliai, padėję knygas, iš

valsčiaus namų pasišalino. Jau rytojaus dieną pasirodė rusų kazokai, kurie Suvalkijoje siautėjo, gaudydami sukilėlius, vadindami juos "metiežnikais".

Jau paaugusimies mums tėvelis pasakodavo, kad sukilimo metu tarp saviškių lietuvių vienybės tada nebuvo: vieni ėjo į sukilėlių būrius, o kiti ne tik prieš sukilėlius neprisidėjo, bet dar rusams talkino, pranešinėjo sukilėlių planus ir jų stovyklų vietas. Sukilimas dėl to trumpu laiku buvo numalšintas. Tame laikotarpyje iš Gelgaudiškio persikėlėme į Jurbarką, neginčijamai gražų Lietuvos kampelį. Čia begyvenant 1914 m. prasidėjo 1-mas pasaulinis karas.

Rusų ir prancūzų belaisviai Jurbarkė

Jurbarkas tuojau buvo vokiečių užimtas. Jurbarkė buvo laikomas didelis rusų belaisvių skaičius. Jurbarkiečiai sakydavo tūkstantis, bet tikro skaičiaus niekas nežinojo.

Tie belaisviai statė per Nemuną tiltą, kuris buvo suprojektuotas šalia Jurbarko žydų kapinių. Po kurio laiko, karo strategijai pasikeitus, tilto statytojai iš Jurbarko dingo. Belaisvius iš darbo ir į darbą varydavo seni vokiečių kariai, belaisvių apsauga. Jie eidavo belaisvių gretų šonuose ir užpakalyje. Belaisviai buvo nebloginai apsirėngę ir nebloginai maitinami, todėl, eidami gatvėmis, dainuodavo ir maisto iš gyventojų nelgetaudavo. Jų buvo iš dalinių, saugojusių vokiečių-rusų sieną ir jie buvo gerai susipažinę ne tik su pasieniečiais vokiečiais, bet ir su lietuviais. Jie neturėjo jokio noro padėti savo galvų kare. Mes iš jų tą patyrėme kartu su jais dirbdami arba pripuolamai slaptai pasikalbėdami. Vokiečiai su jais elgėsi gana korektiškai.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, N. Y.

DIDYSIS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS LAISVĖS ŠVYTURYS NEUŽGESINAMAS

Čia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas buvo pradėtas gerokai prieš dvi savaites, pranešinant per lietuvių radiją ir spaudoje apie artėjančią Vasario 16 dieną, jos reikšmę, dabartinę Lietuvos okupacinę padėtį. Pagrindinis minėjimas įvyko vasario 23 d. 9 val. ryte lietuvių radijo programos metu, kurią pravedė anglų ir lietuvių kalba R. Kiršteinis. 11 val. Sv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje sv. Mišios buvo atnašaujamos už gyvus ir mirusius Lietuvos laisvės kovotojus. Sv. Mišias atnašavo ir patriotinį pamokslą pasakė kun. Jonas Dybrys. Mišių metu giedojo Jono Adomaičio vadovaujamas choras, vargonais grojo R. Obalis. Liet. patriotinės organizacijos, vadovaujamos Gudyno posto veteranams V. Vaitoniui ir Algirdui Bartmanui, bažnyčion atvyko su savo vėliavomis.

Parapijos salėje 3 v. p.p. iškilmingame minėjime, Lietuvos laisvės klausimui įdomų pranešimą padarė prof. dr. Jonas Genys, daugiausia apsisitodamas prie dabartinės detantės. Minėjimas buvo pradėtas JAV ir Lietuvos himnais. Sveikino JAV kongreso narys Frank Horton, latvių atstovas ir kiti tautybių atstovai. Minėjime buvo pagerbti Lietuvos kovų veteranai dalyvavę šiame minėjime. Meninėje programoje pasirodė Jadvygos Regininės tautinių šokėjų grupė Lazdynas ir liuanistinės mokyklos mokiniai, kuriuos scenai parengė p.p. Zmuidzinai. Aukų surinkta per 1,500 dol. Aukos ir toliau renkamos. Minėjimą gyvai pravedė prof. dr. Antanas Klimas. Minėjimo metu LB atstovas Bronius Krokys, labiausiai pasižymėjusiems 1974 metais liet. visuomenėje veikloje,

Marijai Stankienei ir Vyt. Zmuidzinui, įteikė Lietuvos fondo medalius. Minėjimą rengė vietos A.L.T. skyrius.

DERLINGI SV. JURGIO LIETUVIŲ PARAPIJOS 1974 M.

Kaip pranešama Sv. Jurgio liet. kat. parapijos 1974 metų piniginėje apyskaitoje, 1974 metai baigti su 40,090.67 dol. likučiu. Viso per 1974 metus pajamų turėta 60,184.80 dol., pridėjus likutį iš 1973 metų 20,757.28 dol., viso pajamų turėta 80,942.08 doleriai. Pajamas sudarė sekmadienių rinkliavos ir aukos 34,628.57 dol., bingo ir bazaras 11,718.04 dol. ir kt. Svarbesnes išlaidas sudarė: dviejų kunigų ir darbininkų algos 12,832 dol., klebonijos 6,087.16 dol., salės 6,627.19 dol., vyskupijos mokesčiai 1,832 dol. ir kt., viso 40,493.48 dol.

Parapijai priklauso apie 530 narių, bet parapičių skaičius dėl natūralios mirties žymiai mažėja, o prieauglio beveik nėra.

Parapijos perkėlimo klausimu balsavimai pratęsti iki kovo mėn. 17 dienos, nes iki šiol labai mažas skaičius balsavimuose dalyvavo, o ir tie patys daugumoje pasisakė už pasilikimą vietoje.

Čia labiausiai perkama knyga, tai E. Jucitės "Pėdos mirties zonoje". Sibiro kančių ir vergų stovyklų atsiminimai.

— Sb. —

Hot Springs, Ark.

VASARIO 16-TOJI

LB Hot Springs apylinkės valdybos suruoštas Vasario 16-tosios minėjimas prasidėjo pamaldomis Benediktinių koplyčioje. Sv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Petras Patlaba. Oficialioji minėjimo dalis įvyko Sv. Jono parapijos salėje, į kurią susirinko per šimtą lietuvių. Minėjimą atidarė LB pirm. Petras Balčiūnas, pakviestas ir prezidentą kun. P. Pat-

laba, Sibiro tremtines Oną G. ir Stefaniją Rūkię. Lietuvos Atgimimo sąjūdžio Hot Springs sk. pirm. ir savanorį kūrėją Joną Bagdanavičių, savanorius kūrėjus Juozą Grybąuską (dėl ligos minėjime nedalyvavęs) ir Paulių Petrušionį, radijo klubo pirm. Tomą Dambrauską, pagrindinį kalbėtoją Kostą Rūką.

Po įžanginės P. Balčiūno kalbos sekė JAV ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. P. Patlaba ir susikaupimo minutė buvo pagerbti mirusieji bei žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Kostas Rūkas savo kalboje priminė garbingą Lietuvos praeitį, jos vargus ir kovą už laisvę. Savo kalboje jis pasisakė prieš bendradarbiavimą su okupuota. Ragino išlaikyti lietuvių šeimose, ugdyti tėvynės meilę ir patriotizmą, pabrėždamas: "Ypatingas dėmesys kreiptinas į karines dainas ir priešui neapykantą keliančią literatūrą. Pasklaidykime "Laisvės kovų" dainų" puslapius ir atbus apsnūdusi lietuviška sąžinė. Tai tautos kraujų rašyti puslapiai. Ši knyga turi gulėti ant kiekvieno lietuvių stalo".

Minėjime priimtos rezoliucijos buvo pasiūstos JAV prezidentui ir Arkanso valstijos senatoriams ir atstovų rūmų nariams.

Lietuvos laisvinimo reikalams salėje surinkta 415 dol. Lietuvos Atgimimo sąjūdis atskirai surinko 237 dol., skirdamas visus Amerikos Lietuvių tarybai.

Po minėjimo sekė vaišės, kurias paruošė Hot Springs ponios, vadovaujamos parengimų komisijos narių L. Gudelinės ir J. Ramienės.

Vasario 16 taip pat buvo paminėta per "Laisvės Varpą" radijo valandėlę, kurios metu vykusiai Lietuvos padėtį nušvietė amerikietė Mrs. Helen Prochazka, tarp kitko papasakodama apie lietuvių pabėgėlių pokariniuose laikuose teigiamą įnašą į Amerikos ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Ji paminėjo Jaltos konferenciją ir priminė amerikiečiams, kad Lietuvos ir kitų rytų ir centrinės Europos likimą laikytų įspėjimu Amerikai apie rusų komunistų kėslus.

Radiko klubo vadovybės, vestangomis, prieš Vasario 16 vietos dienraštis "The Sentinel and Record" patalpino straipsnį, pranešdamas apie įvyksiantį nepriklausomybės minėjimą ir neteisėtą Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. S. Š.

TRUMPAI

Kiekvienais metais vasario — kovo mėnesiais čia vyksta arklių lenktynės. Į apie 40 tūkstančių mūsų miestą dažnai atvyksta (daugiausia iš kaimyninio Texas) dar kita tiek žmonių išbandyti savo laimę hipodrome. Ne be to, kad ir vienas kitas lietuvių pensininkų drebančia rankele pakisha kasos langelin doleriuką — kita,

tačiau azartinį lošėjų iš jų neleidžia atgauti. Tokio sezono metu visi viešbučiai, moteliai ir net privati butai gerokai pasipildo "sezoniškais" kaimais. Perpildytose nakviniuose klubuose programą atlieka gastroliuojančios kinos bei televizijos įžymybės, taip-

Altos būstinėje Chicagoje darant pranešimą apie priėmimą Baltuosiuose rūmuose. Iš kairės: J. Skorubskas, dr. K. Bobelis, dr. K. Sidlauskas. Nuotr. V. Noreikos

gi "egzotinės" ir "go-go" šokėjos. Policija turi pilnomis rankomis kovoti su įvairiausiu asocialinio gailalo (narkotikų "pušeriu", prostičių ir k.) antplūdžiu. — Vasario 16 sukaktis buvo atšvesta lietuviškomis pamaldomis Benediktinių vienuolių koplyčioje ir Sv. Jono parapijos salėje, kur oficialioje dalyje išklausemė paskaitas. Po to pasivaishinome moterų suneštais skanėstais. Laisvinimo reikalams (Vlikui, L. B. Altai) buvo surinkta per 400 doleriu.

Savaitė vėliau, vasario 16 d. buvo minėta ir per lietuvišką radijo valandėlę. Čia buvo šis tas naujų: pakviesta svetimtautė anglų kalba paskaitė šiai progai pritaikintų minčių.

Rasa Ona Jucaitė, savaitės studentė.

— Neilgais laiko tarpais vietinė amerikiečių spaudos skiltyje užtikame malonias žinutes apie mūsų jaunuolių gražius pasiekimus moksle ar jaunimo socialinėse organizacijose. Pastaruoju laiku išskirtinai dėmesį atkreipė stambia antrašte įremitas ir nuotrauka papuoštas 69 eilučių straipsnis: "Rasa Ona Jucas Sentinel-Record's Student of Week". Šaunioji Rasa yra baigiamojoje Hot Springs High mokyklos klasių. Jos ateities planai — medicinos mokslas ir tapti genetikė.

Kronik.

Linden, N.J.

MINĖJOME VASARIO 16-JĄ

Vietos Altos skyrius, kitoms organizacijoms talkininkaujant, vasario 23 d. iškilmingai minėjo 57-ias metines nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Minėjimas pradėtas gedulo šėšelyje, nes jo rengėjas a.a. Vladas Tursas prieš tris dienas buvo palaidotas. Jojo atminimas buvo pagerb-

tas susikaupimu. Keliais žodžiais atidarsė minėjimą sekret. Stasys Vaičiūnas pakvietė jauną Viktorą Šeštoką praveisti programą.

Kun. J. Pragulbickas sukalbėjo invokaciją, kurios tikėjimo ir vilties persunkti žodžiai jaudino širdis.

Pasiūstas rezoliucijas prez. Ford, steito sekretoriui Henry A. Kissinger, senatoriams Harrison A. Williams ir Clifford P. Case, kongresmanam Matthew J. Rinaldo ir Edward J. Pattern ir gubernatoriui Bredean T. Byrne turinį perskaitė stud. Vidas Podleckas. Pabrėžtina, kad šios rezoliucijos skaitytojas yra kartu ir jos paruošėjas. Rezoliucijoj prašoma vyriausybės narius išlaivinti Lietuvą iš brutalių rusų vergijos, nes rusai ją kolonizuoja, gyventojus žudo, tremia, persekioja religiją, tikinčiuosius ir paneigė visas žmogaus teises. Buvo perskaitytas kongr. Rinaldo šiltas laiškas. Jis pasižada lietuvių reikalus ginti, už Lietuvos laisvės atstatymą kovoti. Salėje buvo sukeltos ovacijos.

Gilią pagrindinę kalbą pasakė Vliko tarybos narys Antanas V. Razgaitis. Kalbėjo trumpai, kondensuotai pasiūlydamas konkrečių planų mūsų ateities veiklai, kuri galėtų duoti geresnius rezultatus kovoje už Lietuvos laisvę. Ir jaunas kalbėtojas ir jo nauji planai lindeniečiams be galo patiko.

Keliolikos minučių pertraukos metu buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Viso surinkta 265 dol., t.y. trečdaliu mažiau, negu perėjais metais. Dalis lindeniečių tą pačią dieną vyko į Petersoną norėdami susitikti Simą Kudirką, tai ten ir paaukojo. Susidariusias minėjimo išlaidas atskaičius, surinktos aukos bus nusiųstos Lietuvos laisvinimo veiksniams.

Meninėje dalyje Danutė Kauskaitė padeklamavo eilėraščių. Lindeniečių užauginta dabar Patersono operos primadona Irena Stankūnaitė — Silva, padainavo penketą gražių dainų, kurių vieną visiškai naują negirdėtą "Vieversėlj". Šiai dainai kompoziciją sukūrė solistės tėvelis komp. Juozas Stankūnas. Solistė buvo sutikta labai šiltai. Lindeniečių mėgiamas solistas baritonas Mečislovas Razgaitis padainavo šešias dainas. Dvi dainos buvo paties solisto sukurtos ir kompoz. J. Stankūno harmonizuotos. Solistas ruošiasi dainų koncertui. Elizabete.

Minėjimas truko netoli dviejų valandų. Solistas Razgaitis sugiedojo Amerikos himną. Lietuvos himną giedojo visi dalyviai. Užbaigiamajame žodyje S.

Vaičiūnas padėjo programos dalyviams už atliktus darbus, Lietuvių Laisvės parko vadovybei už nemokamai suteiktą salę, visiems pagalbėjusiems šį minėjimą suruošti ir visus pakvietė pasivaishinti kavute su pyragaičiais.

S.V.

KOVA SU RAUPSAIS

Jeigu nebūtų rūpestingai organizuoto gydymo, kasmet atsirastų 500.000 naujų raupsuotųjų ligonių. Dabar, kaip apskaičiuojama, yra apie 15-20 milijonų raupsuotųjų, iš kurių apie 3 mili-

jonai yra didesni ar mažesni invalidai. Daugiau kaip 10 milijonų sergančių raupsais dar nėra gydomi. Belgijoje buvo paskelbta tradicinė raupsuotųjų šėpimo diena, kurios metu renkamos aukos. Šis aukų rinkimas yra 20 metų tradicija ir yra apėmęs apie 150 kraštų.

Palyginus su daugeliu kitų ligų, kova prieš raupsų ligą yra relatyviai nebrangi. Didžiausią gydymo dalį gali atlikti vietiniai žemesnieji medicinos darbuotojai paprastose polikliniko- se, kas nereikalauja didelių išlaidų.

A. T.

A. + A.

Pulk. ANDRIUI BALSUI mirus,

jo seserį VIKTORIJĄ ir jos vyrą KAZĮ KLEIVĄ nuoširdžiai užjaučiame.

Ida ir Jonas Valauskai

St. Petersburg, Fla.

Mylimai motinai mirus, jos sūnui ir marčiai

LEONUI ir ONAI BILERIAMS,

anūkams KĘSTUČIUI ir VLADUI su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame

Antanas ir Albina Mockai

Mielajai kolegei ir bičiulei ALDONAI SIMAITIENEI,

vyrui dr. VLADUI, šeimai bei artimiesiems, brangiam Tėveliui, didžiajam lietuviui, profesoriumi, dekanui, generolui, Kr. Ap. ministeriumi, Stasiui Dirmantui mirus, reiškia užjaučiame ir drauge liūdi

Marija Ramūnienė ir vaikai

Mano draugai ir brangiam veikėjui

A. + A.

VLADUI TURSUI mirus, nuoširdžiai užjaučiame velicnieks dukterį BIRUTĘ PODLECKIENĘ ir sūnų ALGIMANTĄ su jų šeimomis.

Pranas Jucaitis

A. + A.

Pulk. ANDRIUI BALSUI mirus,

jo žmonai OLIMPIJAI, seseriai VIKTORIJAI ir KAZI-MIERUI KLEIVAMS reiškia gilią užjaučiame.

Monika ir Bronius Burbai

Į uoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažėraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotaikose, atskleidžia mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų. Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

Dainuokime Vilniaus dainas!

Mūsų dėmesys Vilniui turi pasireikšti ir mūsų pašalinseminuose. Tam tikslui gera priemonė yra

Gražinos Krivickienės - Gustaitytės rinkinys

VILNIUS LIETUVIŲ LAUDIES DAINOSE

Jame yra kairių dainų gaidos. Kalba peržiūrėta Pr. Skardžians, aplankas Marijos Biržiskaitės - Zymantienės.

Lietuviškos Knygos Klubas leidinys. 384 psl., kaina 5 dol.

A. A. JONAS D. ČESNA

St. Paul mieste, Minnesotoje, širdies smūgio ištiktas, mirė buvęs Lietuvos kariuomenės kavalerijos majoras Jonas D. Česna.

Velionis buvo gimęs Raseiniuose, ten praleido savo vaikystę ir mokėsi vidurinėje mokykloje. Prieš pat I pasaulinį karą, būdamas dar labai jaunas, pasitraukė į Rusiją, kur baigė gimnaziją ir specialią Kavalerijos mokyklą Ukrainoje. Karo metu Rusijoje ir Ukrainoje pakėlė daug vargo ir gyvenimo sunkumų.

Jonas Česna kovojo ukrainiečių gretose už Ukrainos nepriklausomybę. Buvo patekęs į lenkų nelaisvę, iš kur badas ir smurtas privertė jį pabėgti. 1922 m. atsikūrė jau nepriklausomoje Lietuvoje ir čia vėl nutarė antrą kartą baigti Karo mokyklą. Ją baigęs, tarnavo ulonų ir husarų kavalerijos pulkuose.

A. a. Jonas D. Česna

Vėliau, baigęs specialius technikos kursus, dirbo Karo Technikos štabe.

1940 m., kai komunistai jį atleido iš kariuomenės, vertėsi pašto ženklų prekyba. Lietuvis atsidūrus mirtinam pavojui, J. Česna buvo vienas steigėjų ir dalyvių Tėvynės apsaugos rinktinės

Karo audrai siaučiant, kaip ir daugelis lietuvių, atsidūrė Vokietijoje. Iš ten 1949 m. pateko su šeima į Jungtines Amerikos Valstybes. Jam pavyko išgelbėti ir išsaugoti istorinės rinktinės archyvą.

Pastaruoju metu gyvendamas St. Paul, Minnesotoje, užskleidė savo audringo gyvenimo knygos lapą.

Vykdamas velionies valią, jo palaiškai, apibarstyti žemės saurja iš Gedimino kalno, buvo palaidoti jo motinos kape, Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Tegu jam būna lengva toji žemelė.

Sveikas

T. — A. D.

Chicago Kr. Donelaičio liuanistinės mokyklos mokiniai su mokytojais. Šiais metais metais Kr. Donelaičio pradinė mokykla šėvendia 15-los metų valios sukaktį. Nuotr. V. Noreikos

APYLINKĖS MUS

× **Dr. Kastytis Jucas**, odos ligų specialistas, kalbės šį sekmadienį, kovo 9 d., 5 val. p. p. Lietuvių sodyboje apie naujausias odos ligų specialybeje ir odos chirurgijoje bei apie plaukų persodinimą. Paskaita iliustruos skaidrėmis.

× **Lietuvių Bendruomenės** Bridgeporto apyl. metinis susirinkimas įvyks kovo 16 d., sekmadienį, 2 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje. Įėjimas iš 32ro Place. Visi lietuviai, gyvenantieji Bridgeporte, kviečiami susirinkime dalyvauti. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

× **France Kasmauskienė** gyvenusi Bridgeporte, daugiau kaip mėnesį išbuvusi ligoninėje, dabar patalpinta poilsio namuose (Convalescing Home), 9525 S. Mayfield ave. France yra ilgametė "Draugo" skaitytoja, Marijonų ir kitų vienuolių garbės narė.

× **Lietuvių Bendruomenės** Marquette Parko apylinkės visuotinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 9 d., tuoj po pamaldų parapijos salėje.

× **Liet. Bendruomenės** Leomonto apylinkė apmokėjo vieną metinę "Draugo" prenumeratą, skirtą Simui Kudirkai ir per apylinkės valdybos sekretorių Vytautą Kamantą prisuntė atitinkamai sumai čeki. Dėkojame. i × **"Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika"** bus diskutuojama Chicagos studentų ateitininkų draugovės susirinkime šiandien, kovo 8 d., 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Nariai ir svečiai kviečiami.

× **Lietuviškas filmas "Šimtamėčių godos"** bus rodomas Jaunimo centre, filmų kambaryje šį sekmadienį, po 10 val. pamaldų.

× **RASOMOSIOS** mat. Lietuvišku raidymu, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

× **LB Brighton Parko** apylinkės valdyba prašo visus apylinkės lietuvius dalyvauti mūsų metiniame susirinkime, kovo 9 d., 3 v. p. p. Susirinkimas įvyks Petronėlės svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Susirinkime bus renkama dalis valdybos narių, atstovai į mūsų apygardos suvažiavimą, pranešimai ir kt. Po susirinkimo bus paskalbėjimas prie kuklių vaišių. Kviečia apylinkės Valdyba. (pr.)

× **Lietuvių Radijo Forumo** programa pakeitė transliavimo laiką. Dabar ši programa yra girdima kiekvieną sekmadienį nuo 3 iki 4 val. popiet iš tos pačios WXRT-FM radijo stoties, kurios banga 93.1. Klausykite, skambinkite, klauskite ir kalbėkite! Tel. 445-6842. Forumo programos leidėjas yra **Antanas J. Rudis**. (sk.)

× **Norman Buršteinas**, kailių krautuvės prekybininkas, skelbia didelį įvairių moteriškų kailių išpardavimą su 40% nuolaida nuo vasario 28 iki kovo 8 d. Krautuvė atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., o šeštad. nuo 9 v. ryto iki 5 val. vak. Telef. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto). 185 North Wabash Ave., II-ras aukštas, Chicago, Ill. 60601. (sk.)

× **JONAS GAUŠAS** patarnauja su INCOME TAX (Federal ir State) užpildymu, Marquette Parko apylinkėje. Dėl susitarimo prašau skambinti 776-3021

× **"Neišnaudotos progos"**, Jono Demereckio atsiminimai iš savanorių kovų ir kontrolvalgybos darbų, pradėdami šiandien "Draugo" atkarpoj.

× **Moteryų s-gos 67 kp.** susirinkimas ir bunco žaidimas įvyks kovo 9 d. 2 v. p. p. šv. M. M. Gimimo parap. salėje

× **Nedidelė Grand Rapids, Mich.** LB apylinkė, Bendruomenės spaudos vaivasa proga, prisuntė 57 dol. auką. Stambenes sumas aukojo V. Jonaitis ir Bronė Šimukėnaitė. Iš šios sumos 28 dol. paskirti "Draugui". Nuosirdžiai dėkojame.

× **Jonas Kristolaitis**, Cleveland, Ohio, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 15 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Daytona Beach ir Deltonos** lietuviai, Floridoje, prisimindami nepr. Lietuvos 57 m. sukaktį, per Jurgį Janušaitį prisuntė "Draugui" 20 dol. auką. Šia proga rašo: "Tegul "Draugo" dienraštis ir toliau budi mūsų laisvės kovos sargyboje ir tegul tarnauja objektyviai informacijai". Už malonų laišką ir auką dėkojame.

× **Dr. Zigmas ir Regina Kungiai**, Cherry Valley, Cal., susilaukė antrojo sūnaus. Chicaguje gyvena dr. Zigmo artimi giminiai.

× **Kun. Pranas Raugasas**, Brooklyn, N. Y., prisuntė 12 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Labai ačiū.

Irena Serelienė "Rugiapiūtės baigtuvių" režisorė. Vaidinimą stato Chicago's Kr. Donelaičio mokyklos mokiniai šį šeštadienį, minėdami savo mokyklos 15 m. sukaktį. Nuotr. V. Noreikos

× **Putnamo Seselių** rėmėjų vakarienes dalyviams pamaldos bus tėvų jėzuitų koplyčioje 4:00 val., vakarienes pradžia 5:00 v. Jaunimo centre. Bilietų bus galima įsigyti prie įėjimo. (pr.)

× **Stefa ir dr. Petras Kisieliai**, ilgamediai Operos mecenatai, šiomet, siųsdami savo kasmetinę duoklę Lietuvių Operai, rašo, kad "ši maža parama, tai pritarimas jūsų didelės skalės darbu, kuris ištiesiamas jau visa eilė metų". Tame laiške buvo ir 100 dol. čekis, kuriuo bus sumažintos šiais laikais labai padidėjusios operos pastatymo išlaidos. "Meilės Elikyro" spektakliai įvyks bal. 19, 20 ir 26 d. d. Bilietai jau gaunami Marginiuose. (pr.)

× **Toronto Gintaro** ansamblio 50 asmenų grupė koncertuos kovo 22 d., 7:30 v. v., Jaunimo centre. Rengia Margutis. Bilietai Marginiuose ir Margutyje. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.)

× **Sventųjų Metų** kelionei į Vokietiją, Šveicariją ir Italiją registruotis reikia iki kovo 19 d. pas kun. A. Kežį telefonu 778-7500. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

× **Juozas Žvynys** patyres Incom Tax p'dytojas, greitai ir tvarkingai užpildys jūsų Federal ir State Income Tax. Kreiptis visomis dienomis, neišskiriant ir sekmadienį, nuo 8 val. ryto iki vėlaus vakaro. 7259 S. Francisco Ave. Telef. PR 6-1349 (sk.)

Vasario 16-sios minėjime ruošime Brighton Parke, Chicagoje, programą atlieka mokyklos mokiniai. Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— **LB Hartfordo Conn.**, apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks kovo 23, Verbu sekmdienį, tuoj po lietuviškų šv. Mišių, parapijos salėje. Dienotvarkę pranešimai ir sumanymai bei nutarimai. Naujos valdybos rinkimai, pabendravimas ir kt. LB apyl. valdyba kviečia visus atsilankyti.

— **Onos Metrikienės** pagerbimas. Vasario 23 dieną Phoenixo lietuvių pageidavimu ir Bronės Strikauskienės rūpesčiu buvo suruoštas kapeliono svetainėje muzikės Onos Metrikienės pagerbimas. Po vaišių buvo nedidelė programėlė, kurią pravedė V. Zakariėnė. Kalbėjo kun. A. Valiūška, įvertindamas muzikės Onos Metrikienės nuopelną lietuvių kolonijai Phoenixe. Ji čia per 4-rius metus suorganizavo puikų chorę, kuris gražiai giedodavo sekmadieniais ir su dainom pasirodydavo švenčių metu. Ji muzikė su pašaukimu, sukūrusi naujų, melodingų dainų. Ji dėl dainos ir choro aukoja visą savo gyvenimą. Ta proga jai buvo įteikta padėkos kortelė su visų dalyvių parašais. L. B. pirmininkė Emilija Josen jai įteikė k. t. k. įgravinuotą jos pirmąją dainą "Nemunėli", kurios paruošimą išleidimui apmokė L. B. Phoenixo Apylinkė. Po to dar O. Metrikienėi dėkojo L. Strikauskas, 1-sis choristas Choro vardu — J. Maldeikienė, A. Anča ir B. Strikauskienė. Gale pati muzikė dėkojo visiems, išreikšdama džiaugsmą, kad Phoenixo lietuviai įvertina jos darbą ir prisideda prie jos dainų išleidimo. Muzikė Ona Metrikienė kartu su savo vyru išvyksta gyventi pas dukrą į Los Angeles.

AUSTRALIJOJE

— **Brisbanės** lietuviai Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėjo vasario 22 d. Blind Ass. salėje. Garbės prezidiuman pakviesti abiturientai, kuriuos pristatė kapelionas. Visi džiaugėsi, kad išaugino tokį gražų jaunų lietuvių būrį. Pasakyta kalbų, buvo įdomi meninė dalis. Pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė kun. dr. P. Bačinskas.

Kaziuko mugės Chicagoje metu, akademikų skautų, -čių kavinėje. Iš k.: D. Eidukienė, Pr. Nedzinskas, D. Kviklytė, Lietuvos gen. konsulė sktn. J. Dauzvardienė, I. Kerelienė, B. Kidolienė, lenkų skautų atstovės, N. Kersnauskaitė, Al. Karaliūnas. Nuotr. Ant. Gulbinskas

— **Kai Hobarte** lankėsi ministras pirmininkas Whitlam, jį ir palydovus nuolat sekiojo HELLP nariai su plakatais. Korrespondentai kultūringą pabaltiečių protestą nufilmavo ir tą patį vakarą parodė per abidvi televizijos stotis.

— **Queenslando** provincijos premjeras Bjelke Petersen vasario 7-8 d. lankėsi Hobarte ir turėjo pasikalbėjimą su HELLP pirmininku dr. K. Kruup, kuris premjerą supažindino su Pabaltijo okupacija.

— **Eduardas ir Magdalena Migevičiai**, gyvena Sydneyje, atšventė savo bendro vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Juos palaimino ir šv. Mišias jų namuose aukojo kun. P. Butkus. Migevičius yra Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas. Abudu išaugino dvi dukteris ir sūnų — visus gerus lietuvius.

— **Stasys Rečuga**, 50 m. amžiaus, gyvenęs Mt. Gambier, Pietų Australijoje, žvejojamas skendo ir buvo ištrauktas ant uolos. Tačiau atėjusi nauja banga jį pasiėmė su savimi, įtraukdama į vandenyną. Liko žmona, dukra ir sūnus.

— **Apie a. a. dalį Jono Firinausko** mirtį, įvykusią prieš metus, "Tėvišės Aidai" skelbia papildomų žinių. Jis buvęs rastas negyvas vienoje Melbourne gatvėje.

— **Perte** vasario 23 d. buvo suruoštas filmų vakaras. Buvo parodytos du filmai: kaip rusai užėmė Pabaltijo kraštus ir apie komunizmo plėtimąsi pasaulyje.

— **Vincas Liubinas**, žinomas melburniškiškis, buv. Lietuvos kariuomenės majoras, savo artimųjų tarpe atšventė savo 75 metų amžiaus sukaktį.

— **Melbournio katalikų** savaitraštis "The Advocate" vasario 20 d. laidoje įdėjo didžiulę nuotrauką iš lietuvių gyvenimo, kai mūsų skautai ir kt. organizacijos su vėliavomis rikiuojasi prieš šv. Jono bažnyčios, minėdami Vasario 16-ąją. Atspaudino ir Liet. bendruomenės pirmininko A. Pociaus pareiškimą, o taip pat daugiau žinių.

— **Monika Sirgūnienė**, 61 metų amžiaus, mirė Hobarte, Ropaly ligoninėje, širdies priepuoliu.

ho ištikta. Palaidota Cornelian Bay kapinėse.

— **Genovaitės ir Vytauto Radzevičių**, žinomų hobartiškių, antroji dukrelė Tina mirė tik vienerių metų amžiaus tesulaukusi.

VENEZUELA

— **Venecuelos** lietuvių leidžia mėnesinį biuletinį "Gairė", redaguoja J. Kukanauza, Calle Los Caobos, 86-B-161, Quinta Rutenis, 3ra. Seccion, El Trigal Sur, Valencia, Venezuela.

— **Inž. Alfonsas Paulauskas**, gyvenęs Maracaibo, Vasario 16 proga išrūpino ir pats paruošė specialią programą apie Lietuvą **La Voz de la Fe** radijo stotyje, kuri buvo perduota visai Venecuelai ilgomis ir trumpomis bangomis.

Gintarė ps. Zivilė Karaliūnaitė ir sk. v. ps. Andrius Markulis sukūrė naują lietuvišką-skautišką šeimą. Nuotr. Plenio

CHICAGOS ŽINIOS

KERNERIS PALEISTAS
Buvęs Illinois gubernatorius Kerneris paleistas iš kalėjimo. Jis atskrido į Chicago, pasiryžęs tuojau gulti į ligoninę, nes yra įtarimas, kad turi plaučių vėžį.

ILČUO IR PRIGERĖ
Vienuolikos metų berniukas Antonio Ingram, įlūžus ledui Washingtono parko ežerėly, prigėrė. Tėvai perspėjami neleist dabar vaikų ant ledo.

TEISMUI DOVANOJO RČMUS

ITT bendrovė Cook apskrities teismui padovanojo septynių aukštų rūmus 1340 So. Michigan, Chicagoje. Bus išleistas milijonas dolerių tiems rūmams atnaujinti. Juose bus 12 teismo salių.

SKAUTIŠKŲJŲ KELIU IKI ALTORIAUS

Kelias į naujas lietuviškas šeimas išveivijoje, dažniausiai, vingiuoja per jaunimo organizacijas, stovyklas, suvažiavimus, tautinių šokių grupes, chorus ir panašius sambūrius. Živilė Kristina Karaliūnaitė ir Andrius Vaidotas Markulis iki altoriaus atėjo lietuvišku skautiškuoju keliu.

Abu jaunieji užaugo Chicagoje. Čia lankė ir baigė lituanistines mokyklas, šoko tautinius šokius ir nuo pat ankstyvos vaikystės skautavo Aušros Vartų, Nerijos ir Lituanicos tuntuose. Jų vienetuose ir stovyklose eikliai susikryžyavo ir pasuko bendra kryptimi, kai gintarė Živilė ir skautas vytiš Andrius 1971 m. vadovų stovykloje buvo paskirti pareigoms virtuvėje, Rako stovyklavietės Kaziuko seklyčioje. Užsimezgė graži draugystė, lydėjusi juos per kelis metus, studijas universitete, pareigas tuntuose, stovyklose, Akademiniam skautų Sąjūdy. Todėl visiškai natūralu, kad ir susižadėjo, jiedu 1973 m. pavasarį, Rako stovyklavietėje vykusiame skautų akademikų "Rudnosiuko" stovykloje.

1974 m. pavasarį abu baigė studijas Illinois universitete, o rudenį, lapkričio 29 d., susituokė šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos bažnyčioje. Jaunąją iki altoriaus palydėjo jos tėvelis, JAV Vidurio rajono vadeiva v. s. Aleksas Karaliūnas ir penkios dailios pamergės — jos sesutė Rūta ir skautavimo dienų draugės. Šaunieji pabroliai, kaip ir pats jaunasis, visi veiklūs skautai, kai kurie nors jaunytė, bet jau pasiekę skautininko laipsnį. Živilės ir Andriaus santuoka palaimino jų skautiškųjų

vienetų kapelionas ir skautavimo dienų brolis s. kun. Algimantas Kezys, SJ, asistuojamas jaunąjį krikštijusio kun. S. Railos šiam įvykiui atvykusio iš Ph ladelphijos. Santuokos liudininkais buvo daugiau 150 asmenų — giminių, draugų, o daugiausia įvairaus amžiaus ir laipsnio skautų-čių, skautininkų -kių, jų tarpe, specialiai į šį įvykį atvykęs, LS Brolijos vyriausiasis skautininkas v. s. Petras Molis.

Jaunųjų tėveliai, Alė ir Aleksas Karaliūnai ir Marija Markulienė suruošė puikias vestuvių vaišes, kuriose dalyvavo daugiau 300 svečių, daugumoje skautų-čių. Vaišes pravedė v. s. Vladas Vijeikis. Po sveikinimo kalbų ir dainų, skautų tautinių šokių grupės "Jaunimo Viltis" mergaitės salės viduryje pašoko blezdinėgė. Šokant sadutė į šokėjų tarpą įsijungė ir jaunoji Živilė, savo mergautines dienas palydėdama. Šitokių "Jaunimo Vilties" pasveikinimų ypatingai buvo sujaudintas jaunasis Andrius, šios tautinių šokių grupės vadovas.

Povestuvinei kelionei jaunieji buvo išvykę į Floridą. Grįžę apsigyveno Marquette Parko apylinkėje, kad nutoltų nuo lietuviškojo gyvenimo ir pamiltosios skautiškos veiklos. Sesė Gintarė

SUOMIJA NORI SUMAŽINTI CUKRAUS VARTOJIMĄ

Suomijos sveikatos tarnybos pareigūnai pasisakė prieš cukraus vartojimą, nes cukrus esąs pavojingas produktas. Cukrus esąs net taip kenksmingas sveikatai, kad jis būtų uždraustas gaminti, jeigu būtų šiandien išrastas. Toks pareiškimas suomiams yra kartus saldais, nes suomiai yra vieni iš didžiausių smaguriautojų.

Suomijos vyriausybė yra pradėjusi akciją prieš cukraus vartojimą ir nori tą dabartinę vartojimo normą — 44 kg per metus vienam suomiui — sumažinti per pusę. Tam sumanyti labai pritaria dantų gydytojai, nes cukrus yra dantims prieša. Nr. 1. Vyriausybė nori sumažinti ir paramą cukraus, gamintojams, kuri siekia dabar 1,98 milijardų. Televizijoje pradėta rodyti fimas kaip cukrus gadinantis ir tukina žmogų.

Priešcukrinė akcija vesti, vyriausybė paskyrė sveikatos tarnybą 5,2 milijonų. Dr. Heikl Tala, sveikatos tarnybos pirmininkas, tačiau pareiškė: "Būtų malonu, jei vyriausybė tą pinigą būtų davusi sveikatos reikalams sunaudoti. Bet bijau, kad tie 5,2 milijonai mums duoti, kad galėtų sumažinti išmokamas subsidijas 1,98 milijardus cukraus pramonei. A. T.

HOELLEN PAS PREZIDENTĄ

Respublikonų kandidatas į Chicago's merus J. J. Hoellen penktadienį lankėsi pas prez. Fordą, prašydamas finansinės ir kitokios paramos rinkimams.

CHICAGA GAUS PINIGŲ

Chicago drauge su 23 kitais JAV miestais pasidalins 155,367 dolerius, kuriuos sumokės geležies vamzdžių liejyklos už tai, kad tos bendrovės susitarusios pakėlė kainą daugiau, negu leistina. Chicago gaus 65,625 dol.

CHICAGOS MENO INSTITUTE

Chicago's Meno institutas turi 500 nuolatinių tarnautojų ir apie 50 dirbančių trumpas valandas. Dvigubai pabrangus kurui ir padidėjus kitoms išlaidoms, institutas priverstas taupyti. Tarnautojų neatleidžia, bet išėjusių vieton nebesamdo naujų.

— Moterys gyvena ilgiau už vyrus. Pavyzdžiui Jungtinėse Valstybėse moterys gyvena 75,3 m., o vyrai 67,6; Anglijoje moterys 75,1, vyrai 68,9; Vokietijoje moterys 73,4, vyrai 67,2; Indijoje 45,6 ir 47. Tai vienintelė vieta pasaulyje, kur moterų amžius truputį trumpesnis už vyrų.